

Új adatok a Retezát hegység mohafldrájához

Orbán S. & Sass-Gyarmati A.
MTA—EKF Bryológiai Kutatócsoport
orbán@ektf.hu; gyarmati@ektf.hu

Abstract. New data to the bryophyte flora of Retezat Mountains (Romania). *Andreaea obovata* Thed. is new to the Romanian bryoflora, 7 species are new to the studied area (those marked with an asterisk).

Bevezetés

A Retezát hegység a Déli Kárpátok vonulatának egyik legfestőbb része. A hegység a Szörényi-havasok a Vulkán-hegység és a Hátszegi-medence déli pereme közé ékelődött. Nyugaton és északon a Rîul Mare folyó, délkeleten a Keleti-Zsil, keleten a Bărbat-folyó határolja.

A hegység központjában végighúzóó hatalmas gerincek alapköze a gránit, mely alatt üledékes kőzetek (agyagpala, homokkővek) és gyengén metamorfizálódott kristályos palák vannak. A hegység déli peremén középkori mészkőlerakódásokat is találunk. Bővizű hegyi patakok szállítják a völgyekbe a télen lehulló nagy mennyiségű hó és a gyakori nyári záporok vizét. Jóformán minden gleccserkatlanból ered egy-egy patak. A Retezát körzetében több mint 70 tengerszemet számlálhatunk, melyek közül a legnagyobb gleccsertó a Bucura-tó (Lacul Bucura) összfelülete eléri a 10 ha-t, mélysége a 15 m-t is meghaladja. A második legnagyobb tengerszem a Zenoga-tó (Lacul Zănoaga) 1973 m magasságban, felülete 6,5 ha, mélysége 29 m. A Retezát hegységben két klimatikus zónát különböztetünk meg: a szubalpesi régió ahol 700—1400 m között vegyes erdő, 1400 m felett fenyőerdő, efelett (az erdőhatár felett) található az alpesi régió 1700 m-től összefüggő törpefenyőből álló vegetációval, legvégül egyre kisebb borókabokrok és különböző évelő cserjék következnek. A déli oldalakon havasi legelőkkel borított hegyhátakkal találkozunk.

Legrégibbi mohafldorisztikai adatokat a Retezát hegységből Simonkai (1872), ill. Péterfi (1903—1904, 1904) munkáiban találunk.

A Kárpátok szisztematikus bryofldorisztikai és bryogeográfiai kutatása az 1960-as évektől veszi kezdetét többek között a Pareng-hegység (M-tji Pa-

rîng) bryoflorájának feltárásával. (Pócs, 1961, 1962, 1968). Jelen cikk első szerzője 1974 táján a Tarna-vidék mohafleurájának a feldolgozása kapcsán (Bakalár—Orbán—Pócs—Suba. & Vajda, 1975) ismerte meg Pócs Tamást aki határtalan lelkesedéssel számolt be gyűjtőútjairól és önzetlenül adta át kárpáti felfedezéseinek eredményeit az ifjabb kutatógenerációnak.

Ezen indíttatás is alapul szolgált annak a robbanásszerűen fejlődésnek induló feltárásnak, amely az 1970-es években veszi kezdetét. Sorozatban jelennek az egész Kárpát—Pannóniai térséget felölelő munkák. Ezek elsődleges célja azon meghatározó faktor vagy faktorok feltárása volt, amelyek adott mohafaj elterjedését döntő módon befolyásolják, és ezáltal növényföldrajzi szempontból pontosabban értékelhetővé vált, ezenfelül egy egész sor új adat került elő a ritka és érdekes fajokról. (Orbán—Debreczy 1973, Orbán, 1974, Orbán, 1975, Orbán, 1976, Orbán, 1977, Orbán—Pócs, 1977).

Ezzel párhuzamosan a román kutatók közül Pall St. közöl adatokat a hegység bryofleurájáról (Pall, 1962, 1964), Plămadă E. pedig kutatásokat végez elsősorban a Retezat Nemzeti Park területén levő mohafleurán és vegetáción (Plămadă, 1975), a hegységben fellelhető és Románia mohafleurájában igen ritka máj- és lombosmohákról (Plămadă, 1973a; 1974a), bryofleurisztikai tanulmányokat végzett a hegység lápcönózisain (Plămadă, 1973b) és a hidrofil mohavegetáción (Plămadă, 1974b). Leírt egy új hibrid eredetű *Polytrichum* fajt a Retezat hegységből (Plămadă, 1973c) és értékelte az *Andreaea nivalis* fajnak a romániai bryofleurájában betöltött szerepét (Plămadă, 1970).

Jelen cikk az 1974-ben Orbán Sándor és Debreczy Zsolt által a Zenogátónál gyűjtött anyagnak a feldolgozását tartalmazza.

Az elterjedési adatok minősítésénél MOHAN (1998) munkája szolgált alapul. A májmohák nomenklaturájánál SCHUMAKER et al. (2000), a lombosmoháknál FRAHM et al. (1995) munkáját követtük.

A herbárium példányok az Eszterházy Károly Főiskola Herbáriumában (EGR) találhatóak.

Májmohák (Marchantiopsida)

Pelliaceae Klinggr.

Pellia epiphylla (L.) Corda

Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Lepidoziaceae Limpr.

Bazzania trirenata (Wahlenb.) Lindb.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1971.; E-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Calypogeiaceae (C. Müll.) H. Arn.

* *Calypogeia sphagnicola* (H. Arn. & J. Perss.) Warnst. & Loeske

Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Calypogeia neesiana (Mass & Corest) K. Müll.

Zenoga-tó, forrásláp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Cephaloziaceae Migula

Pleurocladula albescens (Hook.) Grolle var. *albescens*

Zenoga-tó felett, Zenoga-hegyen, D-i exp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07.

1974.; É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Antheliaceae Schust.

Anthelia julacea (L.) Dum. subsp. *julacea*

É-i Saxifragás oldal; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletjén. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Jungermanniaceae Reichb.

Tritomaria exsecta (Schmid.) Schiffn. ex Loeske

É-i oldal, Saxifragás. 27. 07. 1974.; Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Barbilophozia lycopodioides (Wallr.) Loeske

É-i oldal Saxifragás; Zenoga-tó, sziklák; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletjén. D-DNy-i exp. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Jungermannia gracillima Sm.

Zenoga-tó, forrásláp; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletjén. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Jamesoniella autumnalis (DC.) Steph.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Gymnomitriaceae Klinggr.

Gymnomitrium concinnatum (Lightf.) Corda

D-DNy-i exp. Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletjén. Alt.: 2200 m; É-i oldal Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Marsupella sphacelata (Giescke ex Lindb.) Dum.

Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletjén. Alt.: 2200 m; Zenoga-tó, sziklák Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Marsupella brevissima (Dum.) Grolle

É-i Saxifragás oldal. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Scapaniaceae Migula

Diplophyllum taxi folium (Wahlenb.) Dum.

Zenoga-tó fölötti források; É-i exp. Saxifragás gyepből. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974 ; Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletjén 2200 m. D-DNy-i exp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Diplophyllum albicans (L.) Dum.

Zenoga-tó feletti sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.

Scapania undulata (L.) Dum.

Zenoga-tó melletti láp; Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Plagiochilaceae (Jörg.) K. Müll.

Plagiochila porelloides (Torrey et Nees.) Lindb.

Zenoga-tó, szikláról. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Lombosmohák (Musciphyta)**Andreaeaceae Schimp.******Andreaea obovata*** Thed.

É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Andreaea rupestris Hedw.

Zenoga-tó, szikláról. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.; É-i oldal, Saxifragás; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletőn. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Andreaea frigida Hueb.

Zenoga-tó, É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Andreaea nivalis Hook.

É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Sphagnaceae K. Müll.***Sphagnum fimbriatum*** Wils.

Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971

Sphagnum compactum DC.

Zenoga-tó felett gyűjtve, Alt.: 1800 – 1900 m. Eriophorumos-gyepből. 26. 07. 1971.; Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971.

Polytrichaceae K. Müll.***Polytrichum commune*** Hedw.

Zenoga-tó fölötti források. 28. 07. 1971.; Zenoga-tó. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971.

****Polytrichum commune*** (L.) Hedw. **var. *uliginosum*** Huben

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Polytrichum piliferum Hedw.

Zenoga-tó melletti láp; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletőn. D-DNy exp. Alt. 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Polytrichastrum alpinum (Hedw.) G. Sm.

É-i exp. Saxifragás gyepből. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Polytrichum juniperinum Hedw.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971.

Oligotrichum hercynicum (Hedw.) Lam. & DC.

Zenoga-tó, forrásláp; Zenoga-hegyen glaciális törmelékletőn. Alt.: 2200 m. Coll. Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Dicranaceae K. Müll.***Rhabdoweisia fugax*** (Hedw.) B. S. G.

É-i exp. Saxifragás gyepből; Zenoga-tó felett, Zenoga-hegyen, D-i kitettségn sziklán. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Dicranoweisia crispula (Hedw.) Milde

Zenoga-tó, szikláról. Alt.: 1800 – 1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1971.

Paraleucobryum enerve (Thed.) Loeske

É-i oldal, Saxifragás; Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletőn. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.; Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Dicranum scoparium Hedw.

Zenoga-hegyen, glaciális törmeléklejtőn. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Orthodicranum flagellare (Hedw.) Loeske

Zenoga-tó feletti sziklák. Alt.: 1800—1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.

Kiaeria starkei (Web. et Mohr) Hag.

Zenoga-tó feletti sziklák. Alt.: 1800—1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.

Kiaeria falcata (Hedw.) Hag.

Zenoga-hegyen, glaciális törmeléklejtőn. D-Dnyi exp. Alt.: 2200 m. 27. 07. 1974.

Cynodontium gracilescens (Web. et Mohr.) Schimp.

Zenoga-tó melletti láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.; Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1974.

Oncophorus virens (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó melletti sziklák. Alt.: 1800—1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 1974. 07.26.

****Cynodontium tenellum*** (B. S. G.) Limpr.

É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Diphysciaceae Fleisch.***Diphyscium foliosum*** (Hedw.) Mohr.

Zenoga-hegyen, glaciális törmeléklejtőn, D-DNy exp. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Ditrichaceae Limpr.***Ceratodon purpureus*** (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó sziklák. 26. 07. 1974.; Zenoga-tó feletti forrás; Zenoga-tó, szikla; É-i oldal Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Ditrichum heteromallum (Hedw.) Britt.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.

Pottiaceae K. Müll.***Desmatodon latifolius*** (Hedw.) Brid. *var. muticus* Brid.

Zenoga-tó feletti forrás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Grimmiaceae B. S. G.***Schistidium alpicola*** (Hedw.) Limp.

Zenoga-tó sziklák. Alt.: 1800—1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.; Zenoga-hegyen glaciális törmeléklejtőn. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Racomitrium aciculare (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó fölött gyűjtve, Eryophorumos-gyepből. Alt.: 1800—1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1974.; Zenoga-tó melletti láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Racomitrium canescens (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó, É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Racomitrium heterostichum (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó, sziklák. 26. 07. 1974.; É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Racomitrium lanuginosum (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó felett, Zenoga-hegyen. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Racomitrium sudeticum (Funck.) B. S. G.

Zenoga-tó melletti láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.; Zenoga-tó, É-i oldal. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Grimmia atrata Mielichh ex Hoppe & Hornsch.

Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletén. Alt.: 2200 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Grimmia elongata Kaulf.

Zenoga-tó melletti sziklák. Alt.: 1800–1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1971.

Grimmia alpestris Limpr.

Zenoga-tó melletti sziklák. Alt.: 1800–1900 m. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1971.

Grimmia ovalis (Hedw.) Lindb.

É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Aulacomniaceae Boul.

Aulacomnium palustre (Hedw.) Schwaegr.

Zenoga-tó melletti láp; Zenoga-tó, forrásláp. 27. 07. 1971.; Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Aulacomnium turgidum (Wahlenb.) Schwaegr.

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Bartramiaceae B. S. G.

Bartramia ithyphylla Brid.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971.

Philonotis fontana (Hedw.) Brid.

Zenoga-tó, forrásláp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Philonotis seriata Mitt.

Zenoga-tó, forrásláp; Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Mniaceae K. Müll.

Rhizomnium pseudopunctatum (Bt. & Schimp.) T. Kop.

Zenoga-tó forrásláp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.; Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Rhizomnium magnifolium (Horik.) T. Kop.

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Plagiomnium elatum (B. S. G.) T. Kop.

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Plagiomnium medium (B. S. G.) T. Kop.

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Bryaceae K. Müll.

Bryum weigeli Spreng.

Zenoga-tó, szikláról. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1971.

Pohlia nutans (Hedw.) Lindb.

Zenoga-tó, sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1971.

Fontinalaceae B. S. G.

Dichelyma falcatum (Hedw.) Myrin

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Fontinalis antipyrretica Hedw. var. *gracilis* (Lindb.) Schimp.

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Thuidiaceae Kindb.

Heterocladium dimorphum (Brid.) B. S. G.

Zenoga-tó, É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Leskeaceae Rab.

**Lescuraea mutabilis* (Brid.) Lindb. ex Hag. var. *decipiens* (Limpr.) Moenk.

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Pseudoleskeella tectorum (Brid.) Kindb. ex Broth.

Zenoga-tó fölötti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Lescuraea patens (Lindb.) H. Arn. & C. Jens.

Zenoga-hegyen, glaciális törmelékletén, D-DNy exp.; Zenoga-tó melletti láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Amblystegiaceae Roth

Cratoneuron filicinum (Hedw.) Spruce

Zenoga-tó feletti források. 28. 07. 1974.

Calliergon stramineum (Brid.) Kindb.

Zenoga-tó, sziklák; Zenoga-tó, forrásláp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Drepanocladus revolvens (Sw.) Warnst.

Zenoga-tó, láprét. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Drepanocladus uncinatus (Hedw.) Warnst.

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Drepanocladus aduncus (Hedw.) Warnst.

Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

**Drepanocladus aduncus* (Hedw.) Warnst. fo. *aquaticus* (Sam.) Moenk.

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Hygrohypnum alpinum (Lindb.) Loeske

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

**Hygrohypnum eugyrium* (B. S. G.) Broth.

Zenoga-tó feletti források. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 28. 07. 1974.

Brachytheciaceae B. S. G.

Brachythecium rivulare B. S. G.

Zenoga-tó, lápos. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 29. 07. 1974.

Hypnaceae Fleisch.

Hylocomium splendens (Hedw.) B. S. G.

Zenoga-tó, É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Rhytidiaceae Fleisch.

Rhytidiadelphus triquetrus (Hedw.) Warnst.

Zenoga-tó, É-i oldal, Saxifragás. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1974.

Plagiotheciaceae Fleisch.

Plagiothecium undulatum (Hedw.) B. S. G.

É-i Saxifragás oldal. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Plagiothecium laetum B. S. G.

Zenoga-tó feletti sziklák. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 26. 07. 1971.

Pseudotaxiphyllum elegans (Brid.) Iwats.

É-i Saxifragás oldal. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

**Isopterygium muelleriana* (Schimp.) Iwats.

Zenoga-tó, láp. Coll.: Orbán S. & Debreczy Zs. 27. 07. 1971.

Köszönetnyilvánítás

A szerzők jelen helyen mondanak köszönetet Pócs Tamásnak, a májmohák meghatározásában nyújtott segítségével.

Felhasznált irodalom

BAKALÁR I., ORBÁN S., PÓCS T., SUBA J., VAJDA L. (1975): Adatok a Tarna-vidék mohafldrájához. (Data to the moss flora of the Tarna country.) *Studia Bot. Hung.* 10: 111—114.

MOHAN, G. (1998): Catalogul briofitelor din România. Editura Universitatii din Bucureşti, p. 432.

ORBÁN, S. & DEBRECZY, ZS. (1973): Moos-arealgeographische Studien aus dem Gebiet der Karpaten und Karpatenbecken. *Studia Bot. Hung.* 8: 65—98.

ORBÁN, S. (1974): Moos-arealgeographische Studien aus dem Gebiet der Karpaten und Karpatenbecken II. *Studia Bot. Hung.* 9: 43—70.

ORBÁN, S. (1975): Moos-arealgeographische Studien aus dem Gebiet der Karpaten und Karpatenbecken III. *Studia Bot. Hung.* 10: 63—109.

ORBÁN, S. (1976): Moos-arealgeographische Studien aus dem Gebiet der Karpaten und Karpatenbecken IV. *Studia Bot. Hung.* 11: 49—81.

ORBÁN, S. (1977): Moos-arealgeographische Studien aus dem Gebiet der Karpaten und Karpatenbecken V. *Studia Bot. Hung.* 12: 41—54.

ORBÁN, S. & PÓCS, T. (1977): *Rhodobryum ontariense* (Kindb.) Kindb. in Central Europe. *Acta Bot. Acad. Sci. Hung.* (22) 437—448.

PALL, ST. (1962): Contribuţii la cunoaşterea brioflorei Munţilor Retezat. *Contribuţii Bot. Univ. „Babeş—Bolyai”, Grăd. Bot. Cluj*, 1962.

PALL, ST. (1964): Donéess nouvelles sur la contribution des Bryophytes dans les monts Retezat. (Date npi asupra răspândirii briofitelor în masivul Retezat.) *Contribuţii Bot. Univ. „Babeş—Bolyai”, Grăd. Bot. Cluj*, 1964.

PÉTERFI M. (1903—1904): Hunyad megye lombosmohái. (Die Laubmoose des Komitates Hunyad.) Magyar Bot. Lapok 2: 288.

PÉTERFI M. (1904): Adatok Románia lombosmohafldrájához. (Beiträge zur Laubmoosflora von Rumänien.) Magyar Bot. Lapok 3: 241—245.

PLĂMADĂ, E. (1970): *Andreaea nivalis* Hook în brioflora României. Contribuții Bot. Cluj, 79—82.

PLĂMADĂ, E. (1973a): Considerații asupra unor briofite din masivul Retezat, rare din flora României (Hepaticae). Șt. Cerc. Biol., Ser. Bot. 25, 5: 377—384.

PLĂMADĂ, E. (1973b): Studii briofloristice asupra cenzelor din Complexul mlăștinos VI. Judelui-Zănoaga din Parcul Național Retezat. Contribuții Botanice, Univ. „Babeș—Bolyai”, Grăd. Bot., Cluj.

PLĂMADĂ, E. (1973c): *Polytrichum x stefureacii* sp. hybr. nova. Rev. Roum. Biol. Bot. 18: 131—136.

PLĂMADĂ, E. (1974a): Considerații asupra unor briofite din masivul Retezat, noi sau rare în flora României (Musci). Șt. Cercet. Biol., Ser. Bot., 26, 1: 33—46.

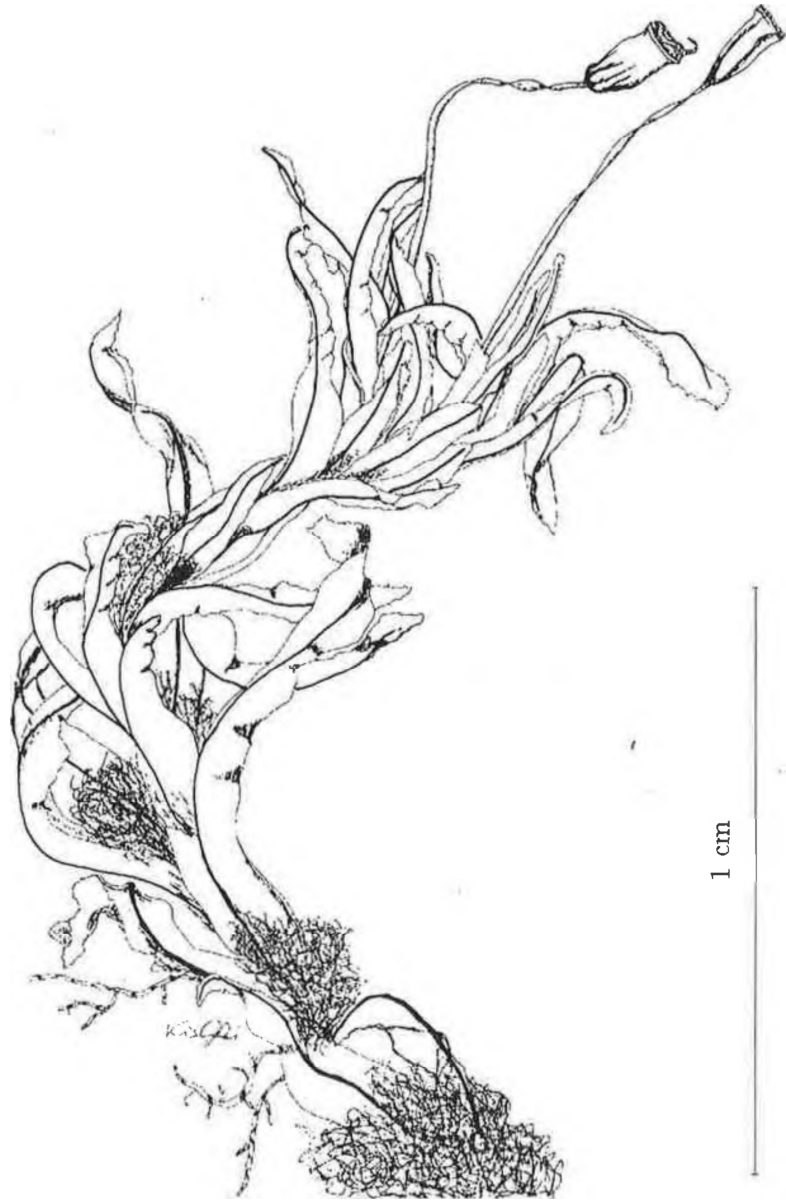
Plămadă, E. (1974b): Studii asupra vegetației higro-hidrofile fontinale din Parcul Național Retezat, Sargetia, Series Sci. Nat. Deva, 10, p. 95—111.

PLĂMADĂ, E. (1975): Flora și vegetația briologică din Rezervația Științifică a Parcului Național Retezat, Teza de doctorat., București.

PÓCS, T. (1961, 1962, 1968): Flore du massif du Paríng (Carpathes méridionaux en Roumanie I—III. Fragmenta Botanica 1: 49—128; 2: 73—130; 5: 70—100.

SCHUMAKER, R. & VÁNA, J. (2000): Identification keys to the liverworts and hornworts of Europe and Macaronesia (distribution and status). Document de la Station Scientifique des Hautes-Fagnes 31: 1—160.

SIMONKAI, L. (1872): Bericht über die auf dem Retezat gesammelten Moose (Ung.), Math. Term. Tud. Közl.

Pocsiella Bizot, 1980. Rev. Bryol. Lichénol. 1: 424.
Pocsiella hydrogonioides Bizot, 1980. Rev. Bryol. Lichénol. 1: 424.
HOLOTYPE: Tanzania, Kilimanjaro Mts.
Coll.: T. Pócs 6788/AM (EGR)